บทที่ 6

สรุป ปัญหาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์นี้ ก็เพื่อให้ทราบถึงวิธีการปลูก และบำรุงรักษาอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการป่าไม้ เพื่อให้ได้ต้นสนทะเลที่มีคุณภาพดี มีลำต้นสมบูรณ์และตรงเปลา นอกจากนี้ยังได้ทำการศึกษาถึงต้นทุนและรายได้จากการลงทุนปลูกสนทะเล เพื่อทำการวิเคราะห์หาอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนนี้ ในการศึกษาได้แยกให้เห็นถึงต้นทุนและรายได้ของการปลูกสนทะเลในระยะปลูก 3 ขนาด คือ ระยะปลูก 1 / 1 เมตร (ไม่ทำการตัดสางขยายระยะ) ระยะปลูก 1 / 1 เมตร (ทำการตัดสางขยายระยะ 1 ครั้ง ในปีที่ 3) และระยะปลูก 2 / 2 เมตร (ไม่ทำการตัดสางขยายระยะ) โดยใช้ขนาดพื้นที่ปลูก 20 ไร่ และรอบหมุนเวียนคือ 5 ปี ผลจากการศึกษาวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

1. ระยะปลูก 1 / 1 เมตร (ไม่ทำการตัดสางขยายระยะ) ใช้เงินลงทุนรวมทั้งสิ้น 332,550 บาท ซึ่งแยกเป็นรายจ่ายในการซื้อสินทรัพย์ 18,000 บาท และรายจ่ายต้นทุนในการปลูกที่เป็นตัวเงิน 314,550 บาท สำหรับรายได้จากการจำหน่ายเมื่อครบรอบหมุนเวียน 5 ปี และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเป็นค่าใช้จ่ายแต่ละปี ใช้วิธีมูลค่าปัจจุบันสุทธิมาคำนวน ปรากฏว่าวิธีการปลูกนี้ให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิถึง 316,861 บาท และ 244,089 บาท ณ ระดับอัตราหักลด 15% และ 19% ตามลำดับ อัตราผลตอบแทนภายในเท่ากับ 48.34% และระยะเวลาคืนทุนคือ 4 ปี 3.5 เดือน

2. ระยะปลูก 1 x 1 เมตร (ทำการตัดสางขยายระยะ 1 ครั้ง ในปีที่ 3) ใช้เงินลงทุนรวมทั้งสิ้น 326,250 บาท ซึ่งแยกเป็นรายจ่ายในการซื้อสินทรัพย์ 18,000 บาท และรายจ่ายต้นทุนในการปลูกที่เป็นตัวเงิน 308,250 บาท สำหรับรายได้จากการจำหน่ายมี 2 ครั้ง คือรายได้จากการจำหน่ายไม้ที่ทำการตัดสางขยายระยะในปีที่ 3 เท่ากับ 252,000 บาท และรายได้เมื่อครบรอบหมุนเวียนในปีที่ 5 เท่ากับ 1,008,000 บาท เนื่องจากค่าใช้จ่ายในช่วง 3 ปีแรกก่อนที่จะทำการตัดสางขยายระยะนั้น เป็นต้นทุนรวมในการคำนวนจึงได้แยกต้นทุนให้กับผลผลิตทั้งสองในจำนวนเท่า ๆ กัน เพื่อความถูกต้อง อย่างไรก็ดีในการวิเคราะห์หาอัตราผลตอบแทนได้ทำการวิเคราะห์รวมทั้งโครงการ 5 ปี เพราะถือว่าต่างก็เป็นส่วนหนึ่งของการลงทุน ซึ่งมีส่วนช่วยในการตัดสินใจลงทุนด้วยเช่นกัน สำหรับรายได้จากการจำหน่ายทั้งรอบหมุนเวียนคือ 1,260,000 บาท มีกำไรสุทธิ 944,250 บาท วิธีนี้ให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิรวม 421,725 บาท และ 342,040 บาท ณ ระดับอัตราหักลด 15 % และ 19 % ตามลำดับอัตราผลตอบแทนภายใน 66.51 % และระยะเวลาคืนทุนคือ 4 ปี 0.8 เดือน

3. ระยะปลูก 2 x 2 เมตร (ไม่ทำการตัดสางขยายระยะ) ใช้เงินลงทุนรวมทั้งสิ้น 214,950 บาท ซึ่งแยกเป็นรายจ่ายในการซื้อสินทรัพย์ 18,000 บาท และรายจ่ายต้นทุนในการปลูกที่เป็นตัวเงิน 196,950 บาท สำหรับรายได้จากการจำหน่ายเมื่อครบรอบหมุนเวียน 630,000 บาท มีกำไรสุทธิ 425,550 บาท วิธีนี้ให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิ 158,443 บาท และ 120,228 บาท ณ ระดับอัตราหักลด 15 % และ 19 % ตามลำดับ อัตราผลตอบแทนภายในเท่ากับ 45.27 % และระยะเวลาคืนทุนคือ 4 ปี 4.1 เดือน

จากการเปรียบเทียบต้นทุนและรายได้จากการลงทุน เห็นได้ว่าวิธีการปลูกโดยกำหนดระยะปลูก 1 x 1 เมตร และทำการตัดสางขยายระยะ 1 ครั้งในปีที่ 3 เป็นวิธีที่ดีที่สุดคือให้ผลตอบแทนสูงสุด การปลูกในระยะดังกล่าวนอกจากจะเป็นการปลูกโดยถูกต้องตามหลักวิชาการป่าไม้ในการบังคับการเจริญเติบโตในระยะแรกปลูกแล้วผู้ลงทุนยังมีรายได้ระหว่างงวดเกิดขึ้นคือรายได้จากการจำหน่ายไม้สนทะเลที่ทำการตัดสางออก ทำให้มีโอกาสคืนทุนได้บ้าง ภาระในด้านเงินลงทุนจึงน้อยกว่าการปลูกในระยะอื่น ๆ

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาทำให้ทราบว่า การลงทุนปลูกสนทะเลในท้องที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ การที่ผู้ลงทุนจะทำการปลูกสนทะเลโดยให้ได้รับผลตอบแทนสูงนั้น จำเป็นที่จะต้องทำการปลูกและบำรุงรักษาให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี และขณะเดียวกันพยายามลดต้นทุนการผลิตให้ต่ำลง ในการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว ผู้ลงทุนจึงต้องพยายามขจัดปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งปัญหาพร้อมทั้งข้อเสนอแนะ มีดังนี้

1. ปัญหาด้านการปลูกและบำรุงรักษา

1.1 ระยะห่างของการปลูกไม่เป็นระเบียบ

ไม่ว่าจะเป็นการปลูกแบบจ้างปลูกเอง หรือจ้างเหมาปลูกก็ตาม มักไม่เป็นระเบียบ กล่าวคือกรณีจ้างแรงงานปลูกเองผู้ปลูกอาจขาดความชำนาญทำให้แนวปลูกไม่ได้ระดับ หรือในกรณีจ้างเหมาปลูกมักปลูกโดยมุ่งที่จะให้ได้จำนวนต้นมากที่สุด เพราะการจ้างเหมาคิดราคากันเป็นต้นโดยไม่คำนึงถึงระยะห่างตามที่ผู้ลงทุนต้องการ ซึ่งมีผลต่อการเจริญเติบโตของสนทะเลเป็นอย่างมาก

ข้อเสนอแนะ

ผู้ลงทุนจำเป็นต้องมีคนที่มีประสบการณ์และความชำนาญในการปลูกสนทะเลไว้เพื่อคอยควบคุมดูแลการปลูกอย่างใกล้ชิด

รัฐบาลควรจัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้สามารถนำความรู้และเทคนิควิธีการในการปลูกไปเผยแพร่แก่เกษตรกร เพื่อช่วยให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจได้ถูกต้อง ซึ่งจะทำให้ผลผลิตที่ได้มีคุณภาพดี

2. ปัญหาด้านการบำรุงรักษา

2.1 ความแห้งแล้ง

สภาพอากาศที่แห้งแล้งติดต่อกันนานหลาย ๆ เดือนอาจทำให้ต้นสนทะเลตายได้

ข้อเสนอแนะ

ไม่ควรเลือกพื้นที่ปลูกซึ่งมีสภาพความชื้นในดินต่ำและบริเวณซึ่งมีสภาวะอากาศแห้งแล้งจัด ควรมีการขุดบ่อน้ำไว้ใช้เองในแปลงปลูก นอกจากนี้การปลูกพืชแซมระหว่างแถวยังมีส่วนช่วยในการรักษาความชุ่มชื้นของดินไว้ได้

2.2 โรคและแมลง

ได้แก่โรคราและหนอนจำพวกต่าง ๆ ซึ่งทำให้ต้นสนทะเลบางส่วนตายตั้งแต่ยังเป็นกล้าอ่อน หรือคอยกัดกินรากและใบของต้นสนที่โตแล้วทำให้แคระแกรนและอาจถึงตายได้

ข้อเสนอแนะ

2.2.1 แก้ไขโดยการใช้ยากำจัดศัตรูพืช รัฐบาลควรมีหน่วยอบรมและให้ความรู้แก่เกษตรเกี่ยวกับชนิดของศัตรูพืชพร้อมทั้งแนะวิธีป้องกัน เพราะในแปลงปลูกขนาดใหญ่ การปราบปรามจะกระทำได้ยากและเสียค่าใช้จ่ายสูง

2.2.2 เกษตรกรอาจใช้วิธีการทางป่าไม้เข้าช่วย เช่น การลิดกิ่ง การตัดสางขยายระยะ หรือการปลูกพืชชนิดอื่นผสม เช่น มะขามเทศ มะม่วงหิมพานต์ หรือมะพร้าว เพื่อเป็นการสกัดกั้นการระบาดของโรคและแมลงได้

2.3 ไฟป่า

ไฟป่าเป็นศัตรูร้ายแรงของสนทะเล เพราะสนทะเลเป็นพืชที่มีใบลักษณะเป็นฝอยและเป็นเชื้อไฟได้อย่างดี ผู้ลงทุนจำนวนไม่น้อยที่ต้องประสบกับการขาดทุน เนื่องจากปัญหานี้

ข้อเสนอแนะ

การป้องกันไฟสามารถทำได้โดยการกำจัดวัชพืชและเก็บใบสนแห้งที่ร่วงหล่นออกเผาทิ้งเสีย นอกจากนี้การทำแนวกันไฟรอบแปลงยังมีส่วนช่วยได้มาก ข้อสำคัญคือเมื่อทำแนวกันไฟแล้วต้องทำหน้าที่ป้องกันไฟได้จริง ๆ คือให้มีความกว้างเพียงพอ และคอยเก็บกวาดใบไม้กิ่งไม้ที่เป็นเชื้อไฟออกจากแนวกันไฟ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในฤดูแล้ง

3. ปัญหาด้านคุณภาพของผลผลิต

3.1 ลำต้นคดงอและแคระแกรน

ลำต้นที่คดงอและแคระแกรน ทำให้มีปัญหาในการจำหน่าย นอกจากจะจำหน่ายได้ยากแล้วราคายังตกต่ำมากอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

ระยะการปลูกระหว่างแถวนับว่าสำคัญที่สุด การปลูกสนทะเลอย่างไม่เป็นระเบียบมักประสบปัญหาเช่นนี้ ลำต้นคดงอและแคระแกรน แก้ไขไม่ได้นอกจากทำการป้องกัน โดยการจัดระยะปลูกให้เป็นระเบียบสม่ำเสมอ ดูแลรักษาอย่าให้มีโรคหรือแมลงรบกวน

3.2 กิ่งก้านสาขามาก

โดยธรรมชาติ สนทะเลจะมีกิ่งก้านสาขามาก ถ้าขาดการบำรุงรักษาอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการแล้ว ทำให้จำหน่ายได้ยากไม่เป็นที่ต้องการของตลาด

ข้อเสนอแนะ

แก้ไขได้โดยการลิดกิ่ง ซึ่งนอกจากจะทำให้มีกิ่งก้านสาขาน้อยแล้วยังเป็นการช่วยรักษาให้ต้นสนทะเลมีรูปทรงดีอีกด้วย หรืออาจใช้วิธีการทางป่าไม้เข้าช่วย โดยการปลูกให้ชิดกันในระยะแรก เพื่อให้แสงแดดส่องไม่ถึงกิ่งล่าง ๆ จะทำให้กิ่งล่าง ๆ นั้นค่อย ๆ ตายและร่วงหล่นไปเอง

4. ปัญหาด้านการจำหน่าย

ในการตัดไม้ ณ แปลงปลูกโดยผู้ซื้อหลังจากตกลงราคาแล้ว ผู้ซื้อมักประวิงเวลาการตัดไม้ออกไปให้นานที่สุด เพื่อปล่อยให้ต้นสนมีโอกาสเติบโตต่อไปเรื่อย ๆ ทำให้ได้ราคาจำหน่ายปลีกสูงขึ้นโดยไม่ต้องลงทุนเพิ่ม เป็นการเอาเปรียบเกษตรกร ทำให้การลงทุนในรอบหมุนเวียนต่อไปต้องช้าลง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะ

ในการตกลงราคาซื้อขายไม้สนทะเลนั้น ควรมีการทำสัญญาไว้เป็นลายลักษณ์อักษรด้วยว่าให้ทำการตัดไม้ให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาเท่าใด เพื่อป้องกันการเอาเปรียบจากพ่อค้าซึ่งในทางปฏิบัติเกษตรกรมักประสบกับปัญหาเช่นนี้

5. ปัญหาด้านเงินทุน

การลงทุนปลูกสนทะเลในรอบหมุนเวียนหนึ่ง ๆ กินเวลานานต้องใช้เงินลงทุนสูงอาจต้องมีการกู้ยืม การกู้เงินจากธนาคารมีระเบียบและขั้นตอนที่ยุ่งยาก เกษตรกรจึงต้องหันไปกู้เงินจากพ่อค้าคนกลางซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยสูงกว่า

ข้อเสนอแนะ

5.1 รัฐบาลควรให้ความช่วยเหลือในด้านการจัดหาแหล่งเงินกู้ยืม โดยให้ลดระเบียบและขั้นตอน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่เกษตรกรและขณะเดียวกันควรหามาตรการเพื่อลดดอกเบี้ยเงินกู้เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดการลงทุน

5.2 ผู้ลงทุนอาจใช้วิธีการปลูกแบบค่อยเป็นค่อยไป คือเริ่มลงทุนปลูกเพียง 3-4 ไร่ โดยลงทุนทุกปีเมื่อครบวงจรของอายุหมุนเวียนแล้ว จะทำให้มีรายได้เกิดขึ้นทุกปี และทำการปลูกใหม่ทดแทนสลับกันเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ นอกจากนี้การกำหนดระยะปลูกโดยให้มีการตัดสางขยายระยะ จะทำให้ผู้ลงทุนเกิดรายได้ระหว่างงวดอีกด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย